

JULES VERNE IN BIRMA!

PIETER CREMERS

Mijn hobby om te zoeken naar boeken van Jules Verne neem ik natuurlijk overal met me mee. Ook als ik 's winters met mijn vrouw het slechte weer probeer te ontlopen door verre reizen te maken naar Azië.

Zo waren we vorige winter terecht gekomen in een Boeddhistisch klooster in Sagaing in het binnenland van Birma. Sagaing is een prachtige kleine stad, waar meer dan 1000 kloosters staan bevolkt door zo'n 10.000 monniken en nonnen. Het straatleven is daar ook aan aangepast: monniken in hun lange donkerrode mantels, nonnen in het licht roze – soms zelfs met een parasol in de zelfde kleur – lopen langzaam langs de weg. Kleine rijuigjes met een paard ervoor fungeren als taxi - een enkele oude auto en soms een nog oudere vrachtwagen rijden langs half verharde stoffige wegen in een hitte van rond de 35 graden.

Alsof de tijd heeft stil gestaan.

In een van die kloosters volgden we met een groep van 12 westerlingen een cursus Boeddhistische psychologie onder de bezielende leiding van Sayadaw Dr. U Nandamalabhivamsa. Na afloop van een van zijn lessen vroeg ik hem naar een bepaald boek, wat hij had genoemd; en hij zei me dat ik dat in zijn kamer zou kunnen vinden in de kast met Engelse boeken – ik zou het zo kunnen pakken.

Sayadaw's kamer is ruim, hoog en koel met boekenkasten langs alle wanden. De meeste boeken zijn zwaar en dik ingebonden met onbegrijpelijke titels in het Pali of het voor mij onleesbare Birmese schrift. Vlak achter de deur staat de kast met Engelse boeken; 5 planken – de bovenste twee vol boeken over het Boeddhisme, dan een plank met Readers Digests van vele jaren geleden en daaronder zo te zien zijn oude schoolboeken. Sommige van die schoolboeken waren keurig netjes gekaft, zoals wij dat vroeger op school ook deden. En op een van die kaften stond met grote letters geschreven "80 Days round the World"!!

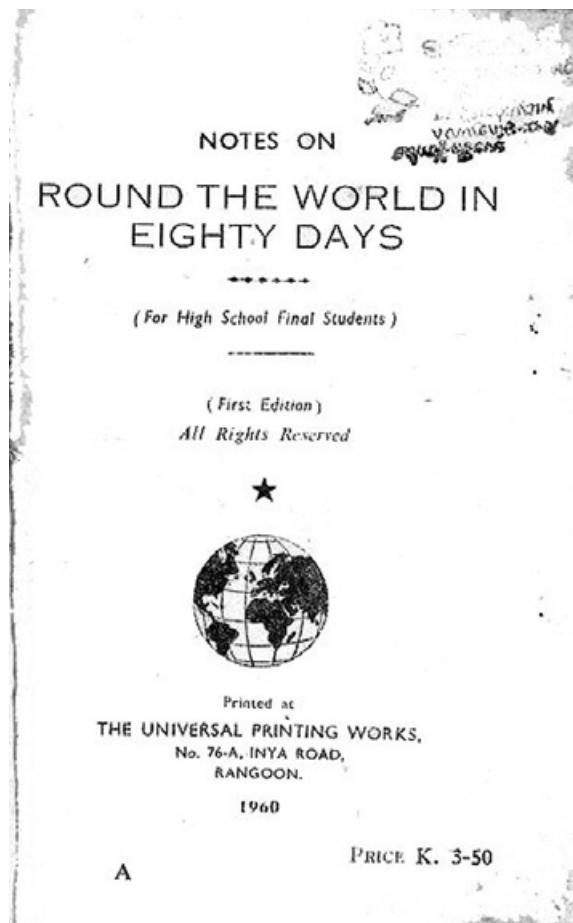
Dat boek ben ik toen eerst maar eens gaan bekijken!

Het bleek te zijn "Notes on Round the World in 80 Days" geschreven door Phyu Aung Lin; een uitgave in de "Educational Series" in 1960 gedrukt te Rangoon, en bestemd voor gebruik op middelbare school niveau om door middel van in het Engels gestelde vragen te controleren of de leerling de Engelse tekst van het beroemde boek van Jules Verne wel goed heeft begrepen. Er zal wel een Engelse bewerking of vertaling van het oorspronkelijke boek bij gehoord hebben, omdat deze "Notes" niets anders doet dan opmerkingen maken over zinnettes of woorden die wellicht niet goed begrepen zijn; eerst in het Engels en daarna in het Birmees. En zo gaat dat meer dan 450 bladzijden door totdat de hele roman behandeld is.

Diep onder de indruk van deze vondst ben ik vergeten dat ik eigenlijk voor iets anders kwam en heb mijn vondst laten zien aan de assistent van de Sayadaw met de vraag of als Sayadaw dat boek niet meer gebruikte het mogelijk was dat ik dat voor mijn gespecialiseerde collectie mocht meenemen. Dezelfde avond nog kreeg ik te horen dat dat in orde was.

Als illustratie heb ik een paar bladzijden laten scannen, zodat de leden van het Genootschap kunnen zien hoe zelfs in het verre Birma Jules Verne een begrip blijkt te zijn.

P. Cremers, oktober 2005

PREFACE

(စကားချိး)

There are now very fast aeroplanes and motor cars. So we can go round the world in about four days. But in 1872, there were no aeroplanes and no motor cars. So it was almost impossible to go round the world even in eighty days. Therefore, Mr. Fogg's journey round the world in eighty days was really a wonderful deed.

ယခုအချိန်တွင် အလွန်လျင်မြန်သော လေယာဉ်နှင့် မော်တော်ကားများ ရှိ၏။ ထိုကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် လေးရက်လောက်နှင့် ကမ္ဘာကြီးကို လှည့်ပတ်သွားနိုင်၏။ သို့သော် ၁၈၇၂-ခုနှစ်တွင် မူကားလေယာဉ်ပျံနှင့် မော်တော်ကားများ မရှိချေ။ ထိုကြောင့် ရက်ပေါင်းရှစ်ဆယ်နှင့်ပင် ကမ္ဘာကြီးကို လှည့်ပတ်သွားရန် မဖြစ်နိုင်သလောက်ပင်။ ထိုကြောင့် ရက်ပေါင်းရှစ်ဆယ်နှင့် ကမ္ဘာကြီးကို လှည့်ပတ်သွားသော မစ္စတာဖော့ဂ်၏ခရီးသည် အမှန်တကယ် အံ့ဩစွာပင်ကောင်းသော စွမ်းဆောင်မှုတခုဖြစ်သည်။

မန္တလေးကိုသွားသောအခါ၊ ကျွန်တော်၏ မိတ်ဆွေအိမ်တွင် ရက်အနည်းငယ်နေမည်။

at No. 7 : အိမ်အမှတ် (၇) မှာ။
Saville Row : name of a street. ဆာဗီလီးလမ်း။

Sheridan : name of a famous writer. နာမည်ကျော် စာရေးဆရာ ရှယ်ရီဒန်။

died : (die, died,) သေသည်။

He lived at.....in 1816 : ၁၈၁၆ ခုနှစ်တွင် ရှယ်ရီဒန် သေဆုံးသော လန်ဒန်မြို့ရှိ ဆာဗီလီးလမ်း၊ အိမ်အမှတ် (၇) မှာ သူနေထိုင်သည်။

different : unlike. မတူသော။ ပြားနားသော။

sort : kind. အမျိုးအစား။

great : big ; famous ; distinguished. ထင်ရှားသော။

orator : good speaker. စကားပြောကောင်းသူ။

that great orator : Sheridan. ထိုထင်ရှားသော စကားပြောကောင်းသူ (ရှယ်ရီဒန်)။

but he was.....great orator : သို့သော် မစ္စတာဖော့ဂ်သည် စကားပြောကောင်း၍ ထင်ရှားသော ရှယ်ရီဒန်နှင့် မတူ၊ အလွန်ပြားနားသော လူစား ဖြစ်သည်။

spoke : (speak, spoke, spoken) စကားပြောသည်။

as little as : နည်းနိုင်သလောက်။

possible : ဖြစ်နိုင်သော။

Phileas Fogg spoke as little as possible : Phileas Fogg was a man of few words. He did not

VOORAANKONDIGING:
VERHALEN VAN JULES VERNE IN EEN
GLOEDNIEUW THEATER-JASJE!
VEERLE JACOBS

Toneelgezelschap Port Betaald uit Utrecht zal in mei en juni 2006 de muzikale familievoorstelling '20.000 mijlen onder zee' op de planken brengen. Deze spectaculaire voorstelling voor iedereen vanaf 7 jaar is speciaal voor Port Betaald geschreven door Marcel Roijaards, auteur van o.a. 'Icarus, kijk Papa, ik vlieg' en 'Billy the Kid'.

Juist rondom Jules Verne's 100^e sterfjaar biedt '20.000 mijlen onder zee' jong en oud de kans om, voor het eerst of opnieuw, kennis te maken met zijn magische en spannende wereld. '20.000 mijlen onder zee' verhaalt niet alleen over het gelijknamige boek, maar ook over andere verhalen uit het rijke oeuvre van Jules Verne. Zo beleven Pierre Aronnax en kapitein Nemo onder meer avonturen op de maan en komen zij in het middelpunt van de aarde terecht. Virtuele computer-animaties op basis van de originele pentekeningen zullen de fantasie en verbeeldingskracht van het publiek maximaal gaan prikkelen. Naast diverse 'gewone' voorstellingen zullen ook speciale schoolvoorstellingen gespeeld gaan worden.

Te verwachten: mei-juni 2006, stad Utrecht e.o.

Zie ook www.portbetaald.com, voor informatie: mail naar info@portbetaald.com, of bel 030-2321078, Veerle Jacobs